Kxoe

El **Kxoe** és una llengua khoisànida que es parla a Namíbia, Angola, Botswana, Sud-àfrica i Zàmbia. Hi ha un total de 9.988 parlants de Kxoe en tots aquests estats. El seu codi ISO 639-3 és **xuu**.[1]

El Kxoe té un diccionari i una gramàtica. Els parlants de Kxoe són caçadors-recol·letors i pescadors. També practiquen l'agricultura.

Contingut

Dialectologia
A Namíbia
Dialectes
A Angola
A Botswana
A Sud-àfrica
A Zàmbia
Referències
Bibliografia

Kxoa

Altres noms	*Kwoedam*, *Khwendam*, *Khoe*, *Xun*, *!Xu*, *Water Bushmen*, *Mbarakwena*, *Barakwena*, *Barakwengo*, *Hukwe*, *!Hukwe*, *Cazama*, *Glanda-Khwe*, *Black Bushman*, *Schekere*, *Zama*, *Vazama*, *Khwe*
Tipus	llengua, llengua viva i llengua definitivament amenaçada
Parlants	
9.988 principalment a Caprivia, Huthembo, Nord-Oest de Botswana, Smithsdrift, Oest de Zàmbia	
Parlat a	Namíbia, Angola, Sud-àfrica, Botswana i Zàmbia
Autòcton de	Caprivi, Kavango de l'Est i Kavango Region (en)
Classificació lingüística	
Khoisan Àfrica Meridional Central Tshu-Khwe Nord-Oest	
Característiques	
Nivell de vulnerabilitat	3 en perill
Codis	
ISO 639-3	xuu (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=xuu)
SIL	xuu
Glottolog	kxoe1243 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/kxoe1243)
Ethnologue.com	xuu (http://www.ethnologue.com/language/xuu)
UNESCO	128 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-128.html)
IETF	xuu
Endangeredlanguages.com	7452 (http://www.endan

Dialectologia

Hi ha poques diferències entre els diferents dialectes. El kxoe és una llengua que està relacionada amb l'Ani (llengua), l'Anda (llengua), el Naro (llengua) i el Khoekhoegowap (llengua), amb les quals és força semblant.

A Namíbia

Hi ha 4000 kxoe-parlants a Namíbia, la majoria a Caprivia Occidental, que és considerada pels **Kxoe** i pel govern de Namíbia com el cor del Kxoe. També hi ha parlants de kxoe a la Caprivia Oriental. A Namíbia hi ha un ús vigorós de la llengua kxoe. Hi ha molta població que no és kxoe que aprèn la llengua. S'utilitza en l'ensenyament oral a les escoles, tot i que els manuals de text estan en anglès.

Dialectes

geredlanguages.com/lang/7452)

A Namíbia es parlen els dialectes: Xo-Kxoe, Xom-Kxoe, Buma-Kxoe, Buga-Kxoe.

A Angola

A Angola hi ha 788 persones que parlen kxoe (2000), a Huthembo: al nord-est de Likuba i de Lukamba, a l'oest de Rivungu (al sud-est d'Angola).

A Angola es parla el dialecte Buma-Kxoe.

A Botswana

A Botswana hi ha 4000 persones que parlen kxoe (2000). En aquest estat la llengua s'anomena *khwe*. Es parla al Districte del Nord.

Els dialectes que es parlen a Botswana són el Buga-Kxoe, l'Anikwoe, l'Ani-Khoe i el Tannekwe.

També hi ha gent a Botswana que té el khwe com a segona llengua.

A Sud-àfrica

A Sud-àfrica hi ha 1100 kxoe-parlants (2000). Aquests estan a la regió de Smithsdrift. Són refugiats de Caprivia, que hi viuen des del 1991. Els dialectes que es parlen a Sud-àfrica són l'Ani i el Kwoedam.

A Zàmbia

Hi ha 100 parlants de khwe (com es diu a Zàmbia el kxoe) a Zàmbia (1988). Es parla a l'Oest de Zàmbia, a l'est del riu Zambesi; a l'est de Luzu; i a 250 km a àrees remotes del sud-est del districte de Senaga. A Zàmbia l'ús del khwe està pujant. Alguns dels **kxoe** parlen Lozi (llengua), que és la llingua franca de la zona. A Zàmbia es parla el dialecte Xo-Kxoe.

Referències

1. Kxoe al SIL International (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=xuu)

Bibliografia

- Kilian-Hatz, Christa (2003) *Khwe dictionary* (with a supplement on Khwe place names by Matthias Brenzinger). Köln: Rüdiger Köppe. ISBN 3-89645-083-2
- Marinda T. X., Bothas and Petra Ociepka (2007) *Xam nu Yeu* as cover title. Distribution title: *Learning Khwedam is Your Future Life*. Trafford Publishing. ISBN 978-1425125387. Book homepage (http://www.trafford.com/07-1089).

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Kxoe&oldid=24208527»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 23 jul 2020 a les 02:49.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.